

JEROEN KLOUWENS

PLAATS: BIERVLIET (ZEELAND)
BEDRIJF: INTENSIEVE SCHAPEN-
HOUDERIJ MET 400 RIJNLAMOOIEN
EN 7 HA GRASLAND

'Snel afmesten is het beste'

Jeroen Klouwens is na drie jaar goed op weg met zijn Rijnlammeren. "Ik vraag veel en luister goed, maar ben ook eigenwijs en kijk niet te veel naar anderen." Hij wil de lammeren zo snel mogelijk naar de slachterij hebben.

Het bedrijf dat Jeroen Klouwens drie jaar geleden kocht in Biervliet was een bouwval. In elkaar gezakte schuren, een vervallen huis en overall onkruid. Een normaal pad naar de voordeur was er niet. Toch wist hij meteen dat hij de boerderij wilde hebben. Klouwens: "Ik had in Zuid-Holland een transportbedrijf en verhuurde machines, maar daar was ik op een gegeven moment echt klaar mee. De druk, het personeel, het werd me te veel."

Hij zocht rust en vond die in Zeeuws-Vlaanderen. "Mijn idee was om 600 geiten te melken. Oude schuren plat, nieuwe schuren ervoor in de plaats." De gemeente gaf hem de vergunning, maar de bank ging niet zo snel overstag. "Die zag pas toekomst als ik minstens duizend geiten zou gaan melken. Dat zag ik niet zitten. Ik wilde een bedrijf dat ik in mijn eentje zou kunnen runnen." Hij stapte over op plan B: schapen.

Omdat hij eerder boeren-Textelaars hield voor de hobby, had hij al contacten in de schapenwereld. Via handelaar Jaap Verhoog uit Zoetermeer leerde hij het Rijnlam kennen. "Dit ras past goed op een commercieel bedrijf, maar is geen tentoonstellingsras. De dieren zijn schraal, klimmen op elkaar en zijn niet makkelijk in de omgang." Klouwens begon met een

koppel van 185 schapen, waarvan hij dacht dat er vijftig drachtig waren. Dat bleken er negentig te zijn. "Die eerste winter was een drama. Het was koud en de nieuwe schuur stond er nog niet. Elk schuurtje was volgepropt met oaien en lammeren."

INTENSIEF PRODUCEREN

Inmiddels is Klouwens drie jaar verder en heeft hij 400 fokooien. Vorig jaar heeft hij 500 lammeren afgezet. Nu ziet hij duidelijk de voordelen van het Rijnlam. "Ik denk dat je er financieel verder mee komt dan met de Texelaar. Die ziet er wel mooier uit en de lammeren leveren misschien meer op, maar dat ras geeft gemiddeld minder lammeren."

Het Rijnlam stamt af van de Romanov en is daardoor erg vruchtbaar. Het hele jaar door zijn de oaien bronstig. Ze lammeren drie keer in twee jaar af. "Dat betekent

dat ik het hele jaar door lammeren kan afzetten en dus jaarrond omzet heb. Ik zet twee Suffolk-rammen op een koppel van honderd oaien. Na 35 dagen laat ik ze scannen. Oaien die niet drachtig zijn, zet ik bij het volgende te dekken koppel." De oaien lammeren makkelijk af en zijn goede moeders. Na het spenen, de lammeren zijn dan vier weken oud en wegen twaalf kilo, gaan de oaien als het weer meezit naar buiten om op te drogen. Voor het bepalen van de gemiddelde worpgrootte is Klouwens nog te kort bezig, maar hij denkt dat hij net onder de 2,0 zit. In theorie ligt de worpgrootte van het Rijnlam op 2,2.

ZO HARD MOGELIJK VOEREN

De lammeren worden binnen afgemest. Klouwens heeft te weinig land om ze buiten slachtrijp te maken. Op stal hoeft hij bovendien niet te ontwormen en >>

Een efficiënt ingerichte stal is volgens Jeroen Klouwens noodzakelijk om straks 600 fokooien met lammeren alleen te kunnen runnen.

Kengetallen

Dekperiode:	35 dagen
Spenen:	na 4 weken, gewicht op 12 kilo
Gemiddelde worpgrootte:	net onder 2,0
Gemiddelde leeftijd bij aflevering:	3 maanden
Levend gewicht bij aflevering:	35 tot 40 kilo
Slachtgewicht bij aflevering:	22 kilo
Groeisnelheid:	ruim 400 gram per dag
Opbrengst per lam:	92 euro
Voerkosten per lam:	54 euro (incl. voer ooi)
Afzet 2011:	500 lammeren

reportage

De lammeren zijn een kruising van Rijnlam en Suffolk. Ze groeien gemiddeld 400 gram per dag.

heeft hij minder uitval. Afgelopen jaar zat hij onder de tien procent. Verder groeien de lammeren binnen sneller, merkt hij op. "Met ruim 400 gram per dag groeien ze echt ontzettend hard. Ik voer ze onbepaald en weeg ze om de veertien dagen. Na drie maanden wegen ze ongeveer 40 kilo. Eenlingen bereiken dat gewicht al na tweeënhalve maand." Het aflevergewicht ligt gemiddeld op 35 tot 40 kilo.

'Met Rijnlam kom je financieel verder dan met Texelaar'

Zo hard mogelijk voeren en zo snel en jong mogelijk weg, is zijn uitgangspunt. Hoewel vervetting bij de Suffolk nog wel eens voorkomt, ziet Klouwens dat niet bij zijn lammeren. "De moeders zijn schraal. Ik houd ze ook liever zo, ik heb het idee dat ze dan eerder drachtig raken. Schraalheid hoort bij Romanovs, dus ook bij Rijnlammeren."

Hij levert zijn lammeren het liefst licht af. "Driehonderd lammeren een week langer voeren kost te veel. Een lam van 45 kilo levert misschien een tientje of twee meer op, maar die laatste tien kilo kost heel wat voer. Hoe korter op het bedrijf hoe beter, als de prijs er tenminste naar is." Per veertien dagen zet Klouwens twintig tot veertig lammeren af. De gemiddelde opbrengstprijs is 92 euro per lam.

VOERKOSTEN DRUKKEN

Het voer is momenteel een heikel punt. De gemiddelde voerkosten liggen op 54 euro per lam (inclusief voer voor moeder-ooi). "Ik voer ze brok, Italiaans raaigras en stro. Krachtvoer is duur en stro dit jaar ook. Ik heb het voordeel dat ik in een akkerbouwgebied zit. Stro kan ik daardoor goedkoper krijgen." De voerkosten probeert hij te drukken door de oaien te helpen minder te geven dan wat voerspecialisten voorschrijven. "Een halve kilo

De oaien worden geschoren als na scannen blijkt dat ze drachtig zijn. Ze vreten dan beter.

Sinds Jeroen Klouwens met een mengvoerwagen werkt, heerst er rust in de stal. "Vroeger begonnen ze al te blèren en te springen als ik bij de kruitwagen in de buurt kwam."

scheelt veel met 400 oaien en ze doen het toch goed."

De Suffolk is voor Klouwens het ideale vaderdier. "Ze dekken het hele jaar en zorgen voor stevige lammeren. De Charollais heb ik ook geprobeerd. Je krijgt dan een wat feller lam, maar het zijn net biggetjes. Ze moeten onder de lamp. Ik wil lammeren die tegen kou kunnen." Hij selecteert de dekrammen op groei-index. "Dat past het beste bij het moederdier. Het Rijnlam wordt ook op groei gefokt." Zijn fokooien worden speciaal gefokt voor de commerciële houderij, via het

Rijnlamproject. De schapenhouder wil uiteindelijk naar 600 moederdieren en een afzet van duizend lammeren per jaar. "Ik zou zestig tot zeventig fokooien per jaar erbij moeten kopen. Maar aangezien een ooi 130 euro kost, is dat een grote investering."

Momenteel houdt Klouwens onder de streep weinig over. "Wat ik met mijn schapen in een jaar verdien, verdiende ik met mijn transportbedrijf in een kwartaal. Maar als ik 's zomers naar buiten kijk, denk ik: ik hoef ook niets te verdienen. Ik heb het al." <<